

RATATEK OY CODE OF CONDUCT (Käytänteet yhteistyökumppaneille)

Ratatek Oy (jäljempänä "Ratatek") on osa Expin Groupia ja vastuullisuus on keskeisessä roolissa strategiassamme, sekä osa päivittäistä toimintaamme. Code of Conduct -ohjeistus selventää mitä Ratatek liikekumppanina edellyttää vastuullisesta, ekologisesta ja sosiaalisesta näkökulmasta konsernin organisaatioilta sekä näiden yhteistyökumppaneilta, toimittajilta, alihankkijoilta, konsulteilta ja muilta sidosryhmiltä (jäljempänä "Yhteistyökumppanit").

Ratatek ja sen työntekijät sitoutuvat toimimaan tämän ohjeistuksen mukaisesti. Yhtiömme edellyttää, että kaikki sen hyväksi tai sen puolesta toimivat yhteistyökumppanit, riippumatta siitä, ovatko nämä suorassa sopimussuhteessa Ratatek Oy:n kanssa vaiko eivät, sitoutuvat noudattamaan näitä käytännösääntöjä.

YK:n Global Compact aloitteen mukaisesti olemme sitoutuneet omaksumaamme, tukemaan ja toteuttamaan omassa vaikutuspiirissämme ihmisoikeuksiin, työelämän periaatteisiin, ympäristöön ja korruption vastaiseen toimintaan liittyviä perusarvoja. Kaikkien Ratatekille tuotettujen tavaroiden ja palveluiden tulee olla YK:n Global Compactin kymmenen periaatteen mukaisia. Lisätietoa: <https://www.globalcompact.fi/kymmenen-periaatetta>

SITOUTUMINEN LAINMUKAISEEN JA EETTISEEN TOIMINTAAN

Lait ja määräykset

Yhteistyökumppaneiden on noudatettava kaikkia sovellettavia lakeja, asetuksia ja kansainvälisiä sitoumuksia, jotka liittyvät heidän yritystoimintaansa. Tämä pitää sisällään muun muassa turvallisuusmääräykset, standardit, ympäristöasiat, rahanpesun ja korruption vastaiset lait sekä työlainsäädännön ja terveystieteelliset määräykset. Yhteistyökumppaneilla on oltava kaikki liiketoimintaansa varten tarvittavat voimassa olevat luvat, lisenssit ja rekisteröinnit.

Liiketoiminnan etiikka

Yhteistyökumppaneiden tulee noudattaa eettistä liiketapaa, edistää vapaata kilpailua ja toimia eettisesti työssään sekä suhteissaan asiakkaisiin, liikekumppaneihin ja muihin sidosryhmiin. Liiketoiminnassa tulee pyrkiä läpinäkyvyyteen, sekä varmistamaan, että kaikki päätökset tehdään tasapuolisesti ilman epäasiallista vaikuttamista päätöksenteossa.

Arvoketjun vastuullisuus

Vastuullisen liiketoiminnan toteutuminen koko toimitus- ja toimintaketjun läpi on ehdotonta yhtiöllemme. Yhteistyökumppaneiden tulee edistää ja varmistaa omassa toiminnassaan, että heidän yhteistyökumppaninsa noudattavat Code of Conduct -ohjeistuksia.

Liikelahjat, korruptio ja lahjonta

Kohtelemme kaikkia yhteistyökumppaneitamme objektiivisesti ja ammattimaisesti. Mahdollisten liikelahjojen tulee olla avoimia, kohtuullisia, satunnaisia ja niillä on oltava luonnollinen yhteys liikesuhteen kanssa. Rahallisen tai rahan rinnastettavien lahjojen tarjoaminen on aina kielletty.

Yhteistyökumppanit eivät saa hyväksyä etuuksia tai korvauksia, jotka ovat lainvastaisia tai ristiriidassa hyvän liiketavan kanssa. Korruptio, lahjonta, rahanpesu tai luvaton kilpailun rajoittaminen ei ole sallittua.

Vientivalvonta ja kaupapakotteet

Yhteistyökumppanit eivät saa ryhtyä kaupapakotteiden ja tuonti- ja vientivalvontamääräysten rajoittamiin tai kieltämiin liiketoimiin tai liiketoiminnan toimintoihin. Yhteistyökumppani kantaa vastuun tavarantoimittajien ja palveluntoimittajien ja alihankkijoidensa lakien ja määräyksien noudattamisesta.

Immateriaalioikeudet ja luottamuksellinen tieto

Yhteistyökumppanit eivät saa luovuttaa kolmansille osapuolille yrityksen tai sen asiakkaiden liiketoimintaan liittyviä luottamuksellisia tietoja. Tietoja saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on tarkoitettu ja sen luvaton käyttö,

jäljentäminen, jakelu tai paljastaminen on ehdottomasti kielletty. Mahdollisesta tietovuoto epäilystä tulee välittömästi ilmoittaa Ratatekille.

YMPÄRISTÖ JA ILMASTO

Ratatek toimii aktiivisesti minimoidakseen yrityksen negatiiviset, ja maksimoimaan positiiviset ympäristö- ja ilmastovaikutukset, sekä pyrkii toiminnallaan edistämään kestävästä kehitystä.

Pyrimme tunnistamaan toimintamme ympäristövaikutukset, sekä aktiivisesti kehittämään toimintaamme ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. Mittaamme aktiivisesti yritystoiminnastamme tulevia kasvihuonepäästöjä ja pyrimme tuloksia analysoimalla pienentämään hiilijalanjälkeämme, sekä edistämään kestävästä kehitystä.

Tähän on myös kaikkien Ratatekin yhteistyökumppaneiden sitouduttava.

Yhteistyökumppaneiden tulisi pyrkiä minimoimaan jätteensä, sekä ilma-, maaperä- ja vesipäästöt sekä aktiivisesti edistämään materiaalien kierrätystä ja uudelleenkäyttöä. Materiaalivalinnoissa tulisi huomioida mahdollisuuksien mukaan ympäristöystävällisyysperiaatteita sekä noudattaa hankinnoissa ennalta varautumisen periaatetta.

TYÖYMPÄRISTÖ JA SOSIAALISET OLOSUHTEET

Ratatek kunnioittaa kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeusperiaatteita, sekä noudattaa reiluja työllistämiskäytäntöjä.

Ihmisoikeudet ja tasa-arvon kunnioittaminen

Yhteistyökumppaneiden tulee tukea ja kunnioittaa kansainvälisiä ihmisoikeusjulistuksia, sekä kohdella työntekijöitään ja yhteiskumppaneitaan oikeudenmukaisesti, tasapuolisesti ja tasa-arvoa kunnioittaen. Yhteistyökumppaneilla tulisi olla lain velvoittamat työkalut mahdollisten liiketoimintaansa liittyvien ihmisoikeusloukkauksien seurantaan ja analysointiin.

Syrjintä ja sorto

Syrjintää ei saa esiintyä missään muodossa rekrytointimenettelyissä, palkkojen määrittelyssä, koulutuksissa, ylennyksissä tai irtisanomistilanteissa. Kaikkia yksilöitä tulee kohdella tasavertaisesti sukupuolesta, sukupuoli-identiteetistä tai ilmaisusta, uskonnosta tai muusta vakaumuksista, etnisestä taustasta, vammaisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai iästä riippumatta.

Yhteistyökumppaneiden on myös varmistettava, että häirintää, kiusaamista, uhkailua, sortoa tai muuta väkivaltaista kohtelua ei tapahdu missään olosuhteissa.

Järjestäytymisvapaus

Yhteistyökumppaneiden tulee kunnioittaa työntekijöiden oikeutta liittyä tai olla liittymättä ammattiliittoihin sekä heidän mahdollisuuttaan osallistua työehtosopimusneuvotteluihin ilman rangaistusta, uhkailua tai häirintää.

Työolot ja palkkaus

Yhteistyökumppaneiden on annettava kaikille työntekijöille kirjalliset ja selkeät työ sopimukset heidän ymmärtämällään kielellä. Työntekijöillä tulee olla oikeus lakisääteiseen lomaan tai vapaaseen, mukaan lukien sairausloma ja vanhempainvapaa. Palkan tulee noudattaa reilun palkkauksen periaatteita ja paikallisia työläinsäädäntöjä tai työehtosopimuksia. Palkat tulee maksaa täysimääräisenä säännöllisesti sovittuna päivänä suoraan työntekijöille eikä minkäänlaista palkkasyrjintää saa esiintyä. Palkanvähennys kurinpitotoimenpiteenä ei ole sallittua. Yhteistyökumppanin palveluksessa työsuhteen kaltaisissa olosuhteissa työskenteleviä henkilöitä on kohdeltava samoilla periaatteilla.

Pakkotyö

Kaiken työn on oltava vapaaehtoista, ja työntekijöillä on oltava vapaus irtisanoa työ sopimuksensa kohtuullisella paikallisen lainsäädännön tai työ sopimuksen mukaisella irtisanomisajalla. Minkäänlaista pakkotyövoimaa ei hyväksytä missään sen muodoissa. Yhteistyökumppanit eivät voi vaatia työntekijöiltään pantiksi rahaa, arvoesineitä tai henkilöllisyystodistusta.

Lapsityövoiman käytön kieltö

Lapsityövoimaa ei saa esiintyä missään muodossa. Mikäli maassa, missä toimintaa harjoitetaan, ei ole kansallista lakia lapsityötä vastaan, alle 15-vuotiasta ei saa työllistää.

Työympäristö ja turvallisuus

Yhteistyökumppaneiden tulee tarjota turvallinen ja terve työympäristö ja työolosuhteet kaikille työntekijöilleen ja alihankkijoilleen.

He vastaavat siitä, että heidän omat työnsä on suunniteltu ja toteutettu siten, että työympäristössä on turvallista oleskella. Yhteistyökumppaneiden tulee jatkuvasti työskennellä systemaattisesti ja ennaltaehkäisevästi työympäristön ja työntekijöiden työkyvyn turvaamiseksi ja parantamiseksi.

Onnettomuudet ja tapaturmat tulee pyrkiä ennaltaehkäisemään ja mahdollisista työmaalla tapahtuvista tapaturmista on aina ilmoitettava Ratatekille. Työntekijöiden tulee saada koulutusta työhön sekä tieto mahdollisesti työhön liittyvistä terveysriskeistä. Työnantajan tulee mahdollisuuksien mukaan tarjota asiaankuuluvat suojavarusteet ja varmistaa, että terveys- ja turvallisuustiedot ovat helposti saatavilla työpaikalla. Yhteistyökumppanin on varmistettava, että alkoholia ja huumeita ei käytetä työaikana. Tapaturmavakuutuksen on katettava kaikki työntekijät työsuhteesta tai sopimusmuodosta riippumatta.

NOUDATTAMATTA JÄTTÄMISEN SEURANTA JA SIITÄ ILMOITTAMINEN

Ratatek Oy kannustaa yhteistyökumppaneitaan kehittämään johtamismallejaan ja toimintaansa aktiivisesti, jotta Code of Conductin noudattaminen tukee yritysten päivittäistä toimintaa. Yhteistyökumppaneiden tulisi myös pyrkiä kehittämään omia viestintäkanaviaan, jotta heidän sidosryhmillään ja henkilöstöllään on mahdollisuus anonyymisti ilmoittaa mahdollisen huolensa ilman seuraamuksia.

Ratatekilla tai yrityksen valitsemilla riippumattoman kolmannen osapuolen edustajilla on oikeus auditoida tai tutkia varmistaakseen noudatetaanko näitä Code of Conduct -ohjeita. Mahdollinen noudattamatta jättäminen ja korjaavat toimenpiteet käsitellään erikseen ja saattaa johtaa jopa yhteistyön päättymiseen.

Ratatekin johtoryhmä tarkistaa ja päättää Code of Conductin käytäntösäännöt vuosittain.

Väärinkäyttöksiin tai noudattamatta jättämiseen liittyvät huolenaiheet voidaan anonyymisti ilmoittaa Ratatek Oy:n Whistleblow kanavalle.

<https://app.easywhistle.com/report/ratatek/>